ANMED

ANADOLU AKDENİZİ
Arkeoloji Haberleri

2009-7

News of Archaeology from
ANATOLIA'S MEDITERRANEAN AREAS

(Ayrıbasım/Offprint)

Suna - İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü
Suna & İnan Kıraç Research Institute on Mediterranean Civilizations

İÇİNDEKİLER

KAZI RAPORLARI

• Alara Kazısı 2008	Osman Eravşar	1
• Antiocheia ad Cragum Arkeolojik Araştırma Projesi: Kuzeydoğu Tapınağı 2008 Sezonu	Michael Hoff – Rhys Townsend Ece Erdoğmuş	6
• Arykanda Kazısı 2008	Cevdet Bayburtluoğlu	12
• Bademağacı 2008 Yılı Kazıları	Refik Duru – Gülsün Umurtak	15
• Karain Mağarası 2008 Yılı Kazıları	Metin Kartal	22
• Kelenderis 2008 Yılı Kazı ve Onarım Çalışmaları	Levent Zoroğlu	26
• Kibyra 2008 Yılı Kazıları	H. Ali Ekinci – Şükrü Özüdoğru F. Eray Dökü	32
• Ksanthos Kazıları 2008	Jacques des Courtils	40
• Limyra Kazı ve Araştırmaları 2008	Martin Seyer – Ulrike Schuh	45
• Myra-Demre Aziz Nikolaos Kilisesi Kazısı ve Duvar Resimlerini Belgeleme Koruma-Onarım Çalışmaları 2008	Semiha Yıldız Ötüken – Ebru Fatma Fındık	49
• Olympos Kazısı 2008	B. Yelda Olcay Uçkan	55
• Perge 2008	Haluk Abbasoğlu	61
• Pisidia Antiokheiası Kazıları 2008	Mehmet Özhanlı	70
• Rhodiapolis Kazıları 2008	Nevzat Çevik – Süleyman Bulut – İsa Kızgut	75
• Side Tiyatrosu ve Çevresindeki Kazı ve Düzenleme Çalışmaları 2008	Ülkü İzmirligil	82
• Soli/Pompeiopolis 2008 Kazıları	Remzi Yağcı	89
• Yumuktepe Höyüğü'nde 2008 Yılı Ortaçağ Kazıları	Gülgün Köroğlu	92

YÜZEY ARAŞTIRMA RAPORLARI

• Alanya ve Çevresinde Bizans Araştırmaları 2008	Sema Doğan	100
• Andriake Yüzey Araştırması 2008	Banu Yener-Marksteiner	105
• Beydağları 2008 Yılı Yüzey Araştırmaları	İsa Kızgut – Süleyman Bulut – Nevzat Çevik	108
• Burdur ve Isparta 2008 Yılı Yüzey Araştırmaları	Mehmet Özsait	115
• Isparta Bölgesi 2008 Yılı Arkeolojik Yüzey Araştırması: Tymandos Antik Kenti ve Çevresi	Bilge Hürmüzlü	122
• Dağlık Kilikia 2008: Yerleşim Tarihi ve Epigrafya Araştırmaları	Hamdi Şahin – Selim Pullu	125

CONTENTS

EXCAVATION REPORTS

- *Excavations at Alara in 2008* — *Osman Eravşar* — *1*
- *The Antiocheia ad Cragum Archaeological Research Project: Northeast Temple 2008 Season* — *Michael Hoff – Rhys Townsend Ece Erdoğmuş* — *6*
- *Excavations at Arykanda in 2008* — *Cevdet Bayburtluoğlu* — *12*
- *Excavations at Bademağacı in 2008* — *Refik Duru – Gülsün Umurtak* — *15*
- *Excavations at the Karain Cave in 2008* — *Metin Kartal* — *22*
- *Excavations and Restoration Work at Kelenderis in 2008* — *Levent Zoroğlu* — *26*
- *Excavations at Kibyra in 2008* — *H. Ali Ekinci – Şükrü Özüdoğru F. Eray Dökü* — *32*
- *Excavations at Xanthos in 2008* — *Jacques des Courtils* — *40*
- *Excavations and Research at Limyra 2008* — *Martin Seyer – Ulrike Schuh* — *45*
- *Excavations at the Church of St. Nicholas in Myra-Demre and the Conservation-Restoration and Documentation of the Wall Paintings in 2008* — *Semiha Yıldız Ötüken – Ebru Fatma Fındık* — *49*
- *Excavations at Olympos in 2008* — *B. Yelda Olcay Uçkan* — *55*
- *Perge 2008* — *Haluk Abbasoğlu* — *61*
- *Excavations at Pisidian Antioch in 2008* — *Mehmet Özhanlı* — *70*
- *Excavations at Rhodiapolis in 2008* — *Nevzat Çevik – Süleyman Bulut – İsa Kızgut* — *75*
- *Excavation and Landscaping Work at and around Side Theater in 2008* — *Ülkü İzmirligil* — *82*
- *Excavations at Soli/Pompeiopolis in 2008* — *Remzi Yağcı* — *89*
- *Excavations in the Medieval of Yumuktepe Höyüğü in 2008* — *Gülgün Köroğlu* — *92*

SURVEY REPORTS

- *Surveys on Byzantine Remains in and around Alanya in 2008* — *Sema Doğan* — *100*
- *Surveys in Andriake in 2008* — *Banu Yener-Marksteiner* — *105*
- *Surveys in Beydağları in 2008* — *İsa Kızgut – Süleyman Bulut – Nevzat Çevik* — *108*
- *Surveys in Burdur and Isparta in 2008* — *Mehmet Özsait* — *115*
- *Archaeological Surveys in Isparta Region in 2008: Ancient City of Tymandos and Environs* — *Bilge Hürmüzlü* — *122*
- *Rough Cilicia 2008: Settlement History and Epigraphy Surveys* — *Hamdi Şahin – Selim Pullu* — *125*

İÇİNDEKİLER

- Mersin, Silifke, Olba Arkeolojik Araştırmaları 2008 — Emel Erten — 132
- Kahramanmaraş Yüzey Araştırması 2008 — Erkan Konyar — 138
- Kibyratis Araştırmaları 2008 — Thomas Corsten — 143
- Mersin İli Erdemli ve Silifke İlçelerinde Antik Dönem'de Kentleşme ve Tarımsal Organizasyon Araştırması 2008 — Ümit Aydınoğlu — 146
- Oinoanda'da Arazi Çalışmaları 2008 — Martin Bachmann — 150
- Osmaniye Arkeolojik Yüzey Araştırması 2008 — Füsun Tülek — 158
- Rhodiapolis Çevresi Yüzey Araştırmaları 2008: İdebessos — Nevzat Çevik – İsa Kızgut Süleyman Bulut — 164
- Sivritaş Tepe: Gazipaşa'da Bir Tarihöncesi Taş Yontma Atölyesi Keşfi — Nicholas Rauh — 169

DİĞER ÇALIŞMA RAPORLARI

- Alanya Kadıpaşa Mahallesi Kazı Çalışmaları 2008 — Seher Türkmen – Gülcan Demir Belgin Savaş — 172
- Selinus Şekerhane Köşkü'nde Jeofizik İncelemeler 2008 — Seher Türkmen – Claudia Winterstein — 175
- Beldibi Şapel ve Mezarlık Alanı Kurtarma Kazısı 2008 — Ferhan Büyükyörük – Mustafa Samur — 179
- Susuz Han 2008 Yılı Kazı Çalışmaları — H. Ali Ekinci – O. Gürer Ergin Şakir Çakmak — 184
- Doğu Garajı-Halk Pazarı Mevkii Attaleia Kenti Nekropol Kurtarma Kazısı 2008 — Aynur Tosun — 189

CONTENTS

- *Archaeological Surveys in Olba, Silifke, Mersin in 2008* — *Emel Erten* — *132*
- *Surveys in Kahramanmaraş in 2008* — *Erkan Konyar* — *138*
- *Research in the Kibyratis in 2008* — *Thomas Corsten* — *143*
- *Surveys of Urbanization and of Agricultural Organization during Antiquity within the Townships of Erdemli and Silifke in Mersin Province in 2008* — *Ümit Aydınoğlu* — *146*
- *Fieldwork at Oinoanda 2008* — *Martin Bachmann* — *150*
- *Archaeological Surveys in Osmaniye in 2008* — *Füsun Tülek* — *158*
- *Surveys around Rhodiapolis in 2008: Idebessos* — *Nevzat Çevik – İsa Kızgut Süleyman Bulut* — *164*
- *Sivritaş Tepe in Gazipaşa: The Discovery of a Prehistoric Stone-Knapping Site* — *Nicholas Rauh* — *169*

OTHER REPORTS

- *Excavations at Kadıpaşa Mahallesi, Alanya in 2008* — *Seher Türkmen – Gülcan Demir Belgin Savaş* — *172*
- *Geophysical Survey at Şekerhane Köşkü, Selinus in 2008* — *Seher Türkmen – Claudia Winterstein* — *175*
- *Salvage Excavations at the Chapel and Necropolis in Beldibi in 2008* — *Ferhan Büyükyörük – Mustafa Samur* — *179*
- *Excavations at Susuz Han in 2008* — *H. Ali Ekinci – O. Gürer Ergin Şakir Çakmak* — *184*
- *Salvage Excavations at the Necropolis of Attaleia at Doğu Garajı-Halk Pazarı in 2008* — *Aynur Tosun* — *189*

Osmaniye Arkeolojik Yüzey Araştırması 2008

Archaeological Surveys in Osmaniye in 2008

Füsun TÜLEK

2005 yılından bu yana Osmaniye İli'nde başkanlığımda sürdürülen Osmaniye İli ve ilçelerinde Taşınmaz Kültür Varlıkları Envanteri Projesi yüzeyde tespit edilebilen arkeolojik varlıkların yazıtlı olanlar hariç tespit ve belgelemesini, tescilli varlıkların ise bilgi ve belge güncellemesini amaçlamaktadır*. Osmaniye İli ilçelerinin her birinin mülki idari bölgeleri esas alınarak yaygın bir yüzey araştırması yürütülmekte ve bu çalışma sırasında belirlenen alanlarda yoğun yüzey araştırması gerçekleştirilmektedir. 1/25.000 ölçekli harita ve GPS kullanılan çalışmada total station ile ölçümler yapıldığı gibi gerektiğinde 2006 yılında Örenşehir kale-kent yapısının incelenmesi çalışmasında olduğu gibi arkeo-jeofizik ve arkeo-jeoloji yöntemleri de uygulanmaktadır.

Araştırma dört yıl içinde beş çalışma döneminde gerçekleşmiştir. TÜBA-TÜKSEK Kültür Kitap veri tabanına 110 envanter girişi yapılmış, bunlardan tescilsiz olanların korunması gerekli kültür varlığı anıt veya arkeolojik sit olarak tescil talep fişlerini ilgili Kültür Varlıkları Bölge Koruma Kurulu'na sunulmuştur; ve tescilleri yapılmaktadır. Yüzey araştırmasında belgelenen arkeolojik varlıklar anıt veya antik yerleşim olarak kale, gözetleme kulesi, şapel, kilise, hamam, anıt mezar, nekropol, eski Türk mezarlığı, antik yerleşim, su kemeri ve höyük gibi çeşitlilik göstermektedir.

2008 yılı çalışması T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı izinleri ve Kocaeli Üniversitesi bilimsel çalışma izni ile yürütülmüştür. Çalışmaya Kocaeli, Atatürk, Hacettepe ve Kanada Trent üniversitelerinden arkeoloji öğrencileri

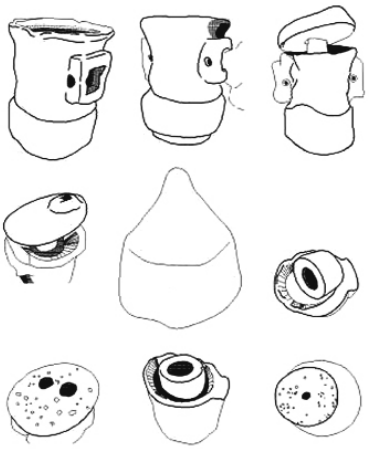
* T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü izni ile yürütülen çalışma TÜBA-TÜKSEK kapsamında A9 numaralı projedir. Kocaeli Üniversitesi Bilimsel Araştırma Proje Birimi de çalışmaya destek vermektedir. Osmaniye İli Valiliği 2005 ve 2006 yılı çalışmalarında projeye maddi destek sağlamıştır. Maddi ve bilimsel destek veren tüm ilgili kurum, kuruluş ve kişilere, bilgi ve bilimsel paylaşımını esirgemeyen hocalarıma; emeğini ve bilgisini paylaşan ekip üyelerim, öğrencilerim ve meslektaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

The Osmaniye Province Cultural Inventory Project has been led under the direction of the author since 2005 and aims at identification and documentation of all the identifiable archaeological entities on the surface, except those with inscriptions, as well as updating the information on the registered heritage. An ongoing comprehensive survey is being conducted across the administrative divisions of the ilçe of Osmaniye province and extensive surveys are then conducted at the areas thus identified. The work employs maps of 1:25.000 and GPS, measurements taken with total station and when necessary archaeo-geology and archaeo-geophysical methods are also employed, as was done during the exploration of fortress-city of Örenşehir in 2006.*

The work has been carried out in five campaigns over four years. 110 new entries were put in the TÜBA-TÜKSEK cultural inventory; forms were prepared for the unregistered ones, to be submitted to the Regional Board of Cultural Heritage for registration; their official registration as cultural heritage is in process. Archaeological entities documented during the course of our surveys display a variety as being monument or ancient settlement, castle/fortress, watchtower, chapel, church, baths, monumental tomb, necropolis, old Turkish cemetery, aqueduct and höyük.

The 2008 campaign was carried out with the permission from the Ministry of Culture and Tourism and with the scientific work permit of Kocaeli University. The team

* *This project has the number A9 within the frame of TÜBA-TÜKSEK and is undertaken with the permission issued by the Ministry of Culture and Tourism, General Directorate of Cultural Heritage and Museums. The work is also supported by the Kocaeli University Scientific Research Projects Unit. The Governorship of Osmaniye Province also provided support in 2005 and 2006. I would like to express my gratitude and thanks to all the institutions and persons who supported the work financially or scientifically; to my professors who shared their knowledge; and to all the team members, my students and colleagues who shared their efforts with me.*

Res. 1
Kadirli,
Arslantaş işlik taşları
Fig. 1
Kadirli, Arslantaş work area stones

Res. 2
Bahçe, Roma
kaya mezarları
Fig. 2
Bahçe, Roman rock-cut tombs

katılmıştır. Kadirli, Bahçe, Toprakkale, Merkez ve Düziçi ilçelerinde sürdürülen 3 haftalık çalışmada, antik işlik, villa rustika, eski Türk mezarlığı, antik mezarlık (nekropol), kaya mezarları, anıtsal mezar, antik yapı kalıntısı (Toprakkale), gözetleme kulesi, kale, höyük, antik su kanalı, antik köprü ve geç Antik Dönem yerleşimi (Deli Halil antik yerleşimi) belgelenmiştir. 2008 yılında belgelenen arkeolojik varlıklardan bir kaçı kayıtlarda geçmekte ve bazıları da kültür varlığı olarak tescillidir; antik su kanalı, bahçe gözetleme kulesi, Domuz Damı Kalesi ve Harun Reşid Kalesi gibi. Belgelenen höyüklerin çoğunluğu haritada belirli ama tescilli değillerdir. 2008 yılı çalışmasında saptanan ve belgelenen Tülek Höyük 2 olarak adlandırdığımız höyüğün haritada yeri belirli olmadığı gibi, tescili de yoktur ve herhangi bir kayıtta geçmemektedir. Aynı şekilde Deli Halil antik yerleşimi de ilk defa 2008 yılında saptanmıştır ve belgeleme çalışmaları devam etmektedir.

2008 yılı çalışmalarında Kadirli, Karatepe Köyü Aslantaş mevkiinde bir antik işlik (Res. 1) ve onunla bağlantılı bir antik çiftlik evi kalıntısı saptanmıştır. Antik işliğe ait işlik taşlarının çoğunluğu baraj yapımı esnasında yerinden oynatılmıştır. İşliğin içinde bulunduğu alanın bir villa rustikaya ait olduğu yapılan yüzey araştırması ile anlaşılmıştır. Antik çiftlik yapısı zemininde çok azı kalmış mozaik döşemesi ile birlikte belgelenmiştir.

Bahçe İlçesi'nde kale olarak tescillenmiş bir gözetleme kulesi, tarihi mezarlık ve kaya mezarları belgelenmiştir (Res. 2). 2 adet kubbeli mezarın tescilli olduğu Bahçe İlçesi'ndeki mezarlıkta yapılan çalışmada en az 14 adet daha taş sandukalı ve yazıtlı mezar taşları olan mezarlar saptanmış, belgeleme çalışmasından sonra bu mezarlığın tescillenmesi için ilgili Koruma Bölge Kurulu'na bilgi ve belgeler gönderilmiştir. D-400 karayolu üstünde 601 m. rakımda tepenin güneye bakan yamacında 3 adet Roma Dönemi'ne ait oda mezarlar belgelenmiştir.

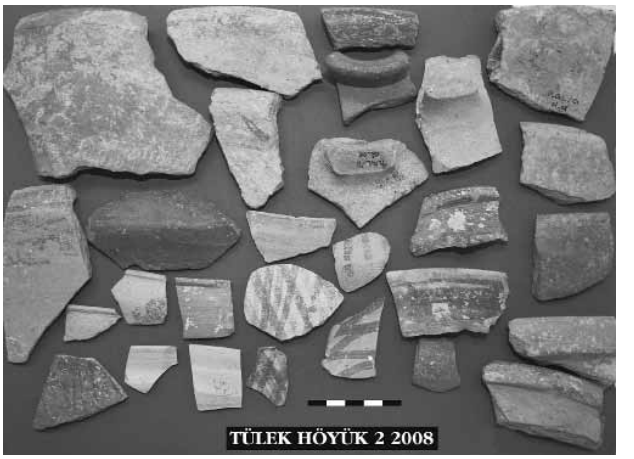
members included students of archaeology from Kocaeli, Atatürk, Hacettepe and Trent (Canada) universities. The three-week-long work covered the townships of Kadirli, Bahçe, Toprakkale, Osmaniye city and Düziçi, and documented entities include ancient work areas, villa rustica, old Turkish cemetery, ancient necropolis, rock-cut tombs, monumental tomb, remains of ancient buildings (Toprakkale), watchtower, fortress, höyük, ancient water canal, ancient bridge and settlement from Late Antiquity (namely Deli Halil). Some of the documented cultural heritage entities were recorded while some others had already been registered – e.g., ancient water canal, orchard watchtower, Domuz Damı fortress and Harun Reşid fortress. Most of the höyüks documented are known and marked on maps but not registered. The höyük named by us as Tülek Höyük 2 was identified and documented in 2008 and it is not registered or even marked on maps. Similarly, the ancient settlement of Deli Halil was identified for the first time in 2008 and its documentation is ongoing.

In the course of the 2008 campaign, an ancient work area (Fig. 1) and a farmhouse connected with it were identified at Aslantaş Mevkii of Karatepe Köyü, Kadirli. Most of the stones of the work area were moved during the construction of the dam there. The work area was understood as a result of surveys to be within the area of a villa rustica. Remains of the farmhouse were documented together with what little remains of it mosaics.

In Bahçe, a watchtower that had been registered as a fortress, a historical cemetery and rock-cut tombs were documented (Fig. 2). The cemetery of Bahçe İlçesi has two domed tombs registered and our surveys identified at least 14 more stone cenotaphs and inscribed tombstones. Following documentation, necessary information and documents were sent to the Regional Board of Cultural Heritage. Three tomb chambers of the Roman

Res. 3 Toprakkale, Deli Halil antik yerleşimi kalıntısı: tahıl ambarı
Fig. 3 Toprakkale, Deli Halil ancient settlement: grain silo

Res. 4 Toprakkale, Tülek Höyük 2'de bulunan seramik parçaları
Fig. 4 Toprakkale, potshards from Tülek Höyük 2

Toprakkale İlçesi'nde ilk kez 2008 yılında çalışılmıştır. Öncelikli olarak tescilli varlıkların bilgi ve belge güncellemesini hedefleyen çalışmada Deli Halil Tepesi'nde bulunan tescilli 5 adet sarnıç incelemiştir. Ön incelemede Deli Halil Tepesi doğu kesiminde tescilli sarnıçlardan çok daha fazla yapı olduğu anlaşılmıştır. Bunların 2 büyük yapı temelinin etrafında konumlandıkları, ama asıl yerleşimin tepenin batı kısmında olduğu saptanmıştır.

Deli Halil antik yerleşimi batı kısmı doğu kesimde bulunan sarnıçlardan 1 km. uzaktadır. Tepenin 232 ve 339 m. rakımları arasında en az 300 m. uzunluğunda bir alana yayılmış sarnıçları, işlikleri, *opus tessellatum* mozaik zeminli yapıları, sokakları ve yuvarlak yapıları olan bir antik yerleşimdir. Deli Halil Tepesi'nin güney yamacının her iki ucuna konumlu olan bu yerleşim antik İssos Ovası, antik Epiphaneia kenti limanı, bugünkü Burnaz Limanı ve Kısık Geçidi'ne hakim bir görüş alanına sahiptir. İskenderun Körfezi'nin doğu kıyısında kuzeye Çukurova'ya giden yol Kısık Geçidi'nden geçmekte ve doğudan Amanos Dağları üstünde Arslanlı Bel'den gelen yol ile birleşmektedir. Buradan Ovalık Kilikya'nın içlerine, Göksun, Zelhi gibi antik ticaret yollarına, batıda Dağlık Kilikya Bölgesi'ne ve Toroslar üstünde Gülek Boğazı'na ulaşılmaktadır.

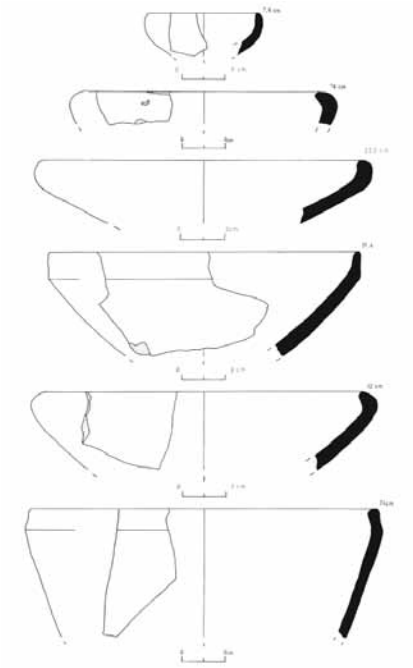
Son derece stratejik konumlu olan antik yerleşimin batı kısmında da sayısız su sarnıcı bulunmuştur. Yerleşimin doğu kesiminde görülen tescilli sarnıçların ağızları açık, üst yapı örtüsü çökmüş durumda iken batıda bulunan sarnıçların ağızları kapalıdır. Doğu kesimde zemin planı oval veya daire üste doğru daralarak yükselen, güney cephesinde dikdörtgen girişi olan yapılar saptanmıştır. Anadolu'da benzerini bulamadığımız bu yuvarlak yapı formuna en yakın buluntu Anamur antik kenti nekropolünde bulunmuş konik kule şekilli mezardır. Deli Halil

period were identified at 641 m. altitude on the slope facing south of the hill by state road D-400.

Work was conducted for the first time in Toprakkale. The target work there was updating the information and documents of already registered entities. We first explored five registered cisterns on Deli Halil Tepesi. Our preliminary exploration showed that there were more buildings than cisterns on the east part of the Deli Halil Tepesi. It was seen that these remains surrounded the foundations of two large buildings, but that the actual settlement was on the west part of the hill.

The west part of the ancient settlement at Deli Halil is 1 km. from the cistern on the east part. Between 232 and 339 m. altitudes, the ancient settlement spreads across at least 300 m. and includes cisterns, work areas, streets, buildings with opus tessellatum mosaics and round buildings. The settlement is situated on both ends of the south slope of Deli Halil Tepesi and has a view dominating the Issos plains, the harbor of ancient Epiphaneia, modern Burnaz Harbor and Kısık Pass. The route leading northward to Çukurova along the east side of İskenderun Bay passes through Kısık Pass and joins with the route coming from Arslanlı Bel on the Amanos Mountains. From there one can reach deep into the Cilician plains via ancient trade routes like Göksun and Zelhi to Rough Cilicia in the west and Gülek Pass on the Tauruses.

This ancient settlement has a very strategic location. Numerous cisterns were also identified in its west part. The registered cisterns in the east part of the settlement have open mouths and their superstructures have caved in while those in the west part of the settlement have closed mouths. On the east part, structures with oval or circular plan, tapering toward the top and a rectangular

Res. 5
Toprakkale,
Tülek Höyük 2
seramiklerinin çizimi
Fig. 5
Toprakkale, drawings of potshards from Tülek Höyük 2

Tepesi batı kısmında bu yapılardan 4 adet belgelenmiştir. Bu yapılar antik yerleşimin içinde sokak aralarında ve büyük bir yapı avlusunun her iki karşıt köşesinde bulunmuşlardır. Bu yuvarlak yapılar tahıl ambarı işlevli olmalıdır (Res. 3). Deli Halil antik yerleşimi, işlikleri, konutları, kuyu ve sarnıçları, sokakları ve yuvarlak şekilli yapıları ile daha uzun süre çalışma gerektiren bir yerleşim olarak belirmiş ve 2008 yılının nadide keşfi olmuştur.

2008 Yılı çalışması Toprakkale İlçesi'nde höyükler de belgelemiştir. Bu höyüklerin hiçbiri tescilli değildir. Araştırmada, haritada yeri belirlenmemiş ve bilinmeyen bir höyük ise ilk defa Tülek Höyük 2 olarak belgelenmiş ve adlandırılmıştır. Tülek Höyük 2 Kocayusuflu mevkiinden güneye doğru 1.5 km. yürüyüş mesafesinde 147 m. rakımdadır ve yüksekliği 35 m.'dir. Yer aldığı tepenin eteğinde bir tatlı su kaynağı vardır. Höyük ovaya hakim stratejik bir konumdadır ve Akdeniz'i görebilmektedir. Höyük yüzeyi adeta bir seramik tarlası görünümündedir. Toplanan seramik parçalarının Kalkolitik, Tunç ve Geç Tunç, Miken, Erken Demir ve Demir çağları, Hellenistik ve Roma dönemlerine ait olduğu görülmüştür (Res. 4-5).

Yamalık Höyük, Toprakkale ile İskenderun'a giden karayolu üstünde 42 m. rakımdadır. Büyük kısmı karayolu tarafından yok edilmiş olmasına karşın, üzerinde kayda değer seramik parçaları gözlenmiştir.

Sayhöyük Köyü girişine 3 km. mesafede, güneybatısında 38 m.'de Say Höyük 1 ve köy içinde de vaktiyle çift hörgüçlü olup ikinci tepenin üstüne ev yapılan 51 m. rakımda Say Höyük 2 tespit edilmiştir. Köy içinden 7 km.

entryway on the south side are found. This round building form has no parallels known to us, the closest parallel being the tomb with conical tower in the necropolis of ancient Anamur. There are four such buildings documented in the west half of Deli Halil Tepesi. They are located in the streets of the ancient settlement and at two opposite corners of a large building's courtyard. These round building must be grains silos (Fig. 3). The ancient settlement at Deli Halil has emerged as a unique settlement with its work areas, houses, wells and cisterns, streets and round buildings and became the unparalleled discovery of the 2008 campaign.

In 2008 we documented the höyüks in Toprakkale as well. None of these höyüks were registered as cultural heritage. One höyük not marked on the maps and not known formerly was identified, documented and named as Tülek Höyük 2. This höyük is located 1.5 km. walking distance to the south of Kocayusuflu mevkii, at an altitude of 147 m. and rises 35 m. A fresh water source springs from the skirt of the hill where it is located and it has a view of the Mediterranean. The surface of the höyük is like a field of potshards. Collected examples date to Chalcolithic, Bronze and Late Bronze, Mycenaean early Iron and Iron Ages, Hellenistic and Roman periods (Figs. 4-5).

Yamalık Höyük is at an altitude of 42 m. on the highway from Toprakkale to İskenderun. Although it has been destroyed by the highway to a great extent, there still is considerable amount of potshards on its surface.

Say Höyük 1, at an altitude of 38 m., is situated 3 km. southwest of Sayhöyük Köyü, and Say Höyük 2, at an altitude of 51 m. and which once had two peaks and houses on top of one of the peaks, is inside the village. Mağaralı Höyük, located about 7 km. north-northeast of the village center, has leveled off considerably as a result of agricultural activities on it. It conforms to the description of Manaralı Höyük by Seton-Williams ("Cilician Survey", AnatSt IV, 1954, 121-74). All three höyüks presented very few potshards.

Domuz Damı Kalesi is located within the territory of Sayhöyük at 37 06'18.9" and 36 04' 50.9" coordinates in Domuzdamı mevkii, which is bordered close to the territory of Tatarlı Köyü of Ceyhan in Adana province. The square fortress has a round tower at each corner. Exploration on and around the fortress brought to our attention numerous potshards, mostly of Classical, Hellenistic and Roman periods, including glazed examples. The structure most resembles both Kum Kale, which is now below the surface of the Aslantaş reservoir in Karatepe Köyü of Kadirli, and Karafrenk Kalesi, which

Res. 6
Toprakkale, Karataş mevkii buluntusu: İon başlıklı sütun
Fig. 6
Toprakkale, find from Karataş mevkii: Column with Ionic capital

Res. / *Fig. 7*
Düziçi, Harun Reşid Kalesi

kuzey kuzeydoğu yönünde yer alan Mağaralı Höyük, üstünde tarım yapıldığı için son derece yayvanlaşmıştır. Seton-Williams'ın 'Manaralı Höyük' olarak sözünü ettiği höyük (M. V. Seton-Williams, "Cilician Survey", AnatSt IV, 1954, 121-174) tanımına uymaktadır. Her 3 höyükte de az sayıda seramik parçalarına rastlanmıştır.

Domuz Damı Kalesi, Sayhöyük arazisi içinde kalmakta ve höyük kuzeyinde Adana İli, Ceyhan İlçesi, Tatarlı Köyü arazisi sınırına yakın Domuzdamı mevkiinde 37 06' 18.9" ve 36 04' 50.9" koordinatlarında bulunmaktadır. Kare planlı kalenin her köşesinde yuvarlak birer burç vardır. Üstünde ve etrafında yapılan incelemede çok sayıda çoğunluğu Klasik, Hellenistik, Roma dönemlerine ait, sırlı parçalar da olmak üzere seramik kırıkları tespit edilmiştir. Yapı plan ve boyut itibarı ile önceki çalışmalarda Hasanbeyli İlçesi'nde belgelenen Karafrenk Kalesi ve Kadirli İlçesi Karatepe Köyü'ndeki bugün Aslantaş Baraj göleti içinde kalan Kum Kale ile plan benzerliği gösteren tipik bir Ortaçağ Haçlı kalesidir.

Toprakkale'nin biri Kocayusuflu diğeri Karataş mevkilerinde 2 adet kayaya oyulmuş oda mezar saptanmıştır. Yine Karataş mevkiinde 103 m. rakımda, Toprakkale Belediyesi su deposunun 200 m. güneyinde siyah volkanik taştan örülü duvar ve işlenmiş bazalt taşından kaide parçaları belgelenmiştir. Su deposu yapımı esnasında ortaya çıkarılan İ.Ö. 2. yy.'a tarihlenebilen İon başlıklı, beyaz mermer bir sütun Toprakkale Belediyesi bahçesindedir (Res. 6).

Osmaniye Merkez İlçe, Çardak Köyü'nde Yukarı Oba Mahallesi'nde bulunan Yukarı Oba Nekropolü'nde 2007 yılında başlanan belgeleme çalışmaları, nekropolün orman arazisinin eteğinde evlerin bahçesine uzandığı görülerek buralarda da sürdürülmüş ve zemin kayaya oyulmuş 25 adet mezar tespit edilmiştir. Yine Çardak Köyü içinden doğuya doğru mahalleye girişte yükselen

is documented in Hasanbeyli İlçesi; thus, it is a typical medieval crusader fortress.

Two rock-cut tomb chambers were identified, one at Kocayusuflu and the other at Karataş mevkii. Again in Karataş mevkii, at an altitude of 103 m. and 200 m. south of the municipal water tank of Toprakkale, basalt base fragments as well as wall remains of black volcanic stones were documented. An Ionic column of white marble uncovered during the construction of the water tank can be dated to the 2nd century B.C. and is now on display at the courtyard of the Municipality (Fig. 6).

The documentation work initiated in 2007 at the Yukarı Oba necropolis in Yukarı Oba Mahallesi of Çardak Köyü, Osmaniye city, was extended into the gardens of nearby houses at the skirt of the forest when it was seen that the necropolis extended that far. A total of 25 tombs hewn into the bedrock were identified. The Yukarı Oba Höyük rising eastward in Çardak Köyü was identified, coordinates were taken with GPS and measurements were made.

In the land to the west of the ancient city of Kastabala within the territory of Kesmeburun Köyü of Cevdetiye beldesi of Osmaniye city, four buildings' remains were identified stretching up to Tavşantepe. The positions of these buildings and former finds suggest that the ancient road leading to Kastabala from the west starting at Hemite passed by Tavşantepe following an arc-shaped route and reached the city gate. The easternmost of the four buildings was built with bossed cut-stones and the blocks are ornamented somewhat and have profiles. The building's plan reflects the characteristics of the reign of Hadrian. In the field to the northwest of this building are the basin and lid of a sarcophagus. The third building was built entirely of bricks. Most of these buildings are thought to be tombs.

Yukarı Oba Höyük tespit edilmiş ve GPS ile koordinat belirlenmiş ve ölçümleri yapılmıştır.

Merkez ilçe Cevdetiye Beldesi, Kesmeburun Köyü'nde bulunan Kastabala antik kentinin batısında kalan arazide, Tavşantepe'ye kadar yayılan 4 yapı kalıntısı saptanmıştır. Bu yapıların sıralanışı ve önceki buluntular Kastabala kentine batıdan ulaşan antik yolun Hemite'den başlayıp Tavşantepe önünden geçip bir yay çizerek kentin kapısına ulaştığını düşündürmektedir. Bunlardan en doğuda kalan ilk yapı, bosajlı kesme blok taşlardan örülmüş olup taşlar profilli ve az da olsa işlemelidir. Yapı plan tipi olarak İmparator Hadrian dönemi mimari özellikler göstermektedir. Yapının kuzeybatısında tarla içinde bir lahit sandukası ve kapağı vardır. 3 numaralı yapı tümden tuğla örülüdür; ön cephesinde mermer bir kaide bulunmaktadır. Bu kalıntıların çoğunun mezar yapıları olduğu düşünülmektedir.

Osmaniye-Cevdetiye yolunun batısında D-400 karayolunun hemen güneyinde Dumlupınar Mahallesi'nde Yapılıpınar Höyük adıyla anılan, büyük, yayvan bir höyük saptanmıştır. Üstünde tarım yapılmakta, kuzey ve kuzeydoğu kısımında konutlar bulunmaktadır. Son derece yoğun çanak-çömlek kırıkları görülen höyükte çakmak taşından alet ve yongalar ile birlikte Tunç Çağı'ndan başlayarak tanımlayabildiğimiz hemen hemen her döneme ait bulgular ile özellikle Memlûklara ait olduğunu düşündüğümüz lacivert sırlı seramik kırıkları bulunmuştur. Kent içinde kalan höyüğün ivedilikle tescili yapılmıştır.

Merkez ilçede doğuya, Arslanlı Bel Geçidi'ne giden yol üstünde Kanlıgeçit Boğazı yönünde bulunan Dervişli Köyü'ne gidilmiş ve tarım arazisi olarak kullanılan, 10 m. yükseklikte bir başka höyük daha saptanmıştır. Üstünde çeşitli dönemlere ait seramik kırıkları bulunmuştur. Höyük, merkez ilçenin diğer höyüğü Yapılıpınar ile aynı doğrultudadır. Osmaniye höyükleri listemize Taşlı Höyük 4 olarak kayıt edilmiştir. Böylelikle geçmiş çalışma dönemlerinde belgelediğimiz 5 höyük ile birlikte merkez ilçe höyükleri sayısı 7'ye ulaşmıştır. Tüm Osmaniye İli höyükleri derlemesinde ise bu sayı 36 olmuştur.

2008 yılı çalışmasında Düziçi İlçesi'ne de ilk defa girilmiştir. İlçedeki tescilli 2 yapı belgelenmiştir. Bir Abbasi Dönemi yapısı olan Harun Reşid Kalesi (Res. 7) ve Sabunsuyu Çayı üstünde bulunan Roma köprüsü fotoğraflanmıştır (Res. 8).

Gelecek yıl ağırlıklı olarak Toprakkale ve Düziçi ilçelerinde çalışılacaktır.

Res. 8 Düziçi, Sabunsuyu Çayı üstünde bulunan Roma köprüsü
Fig. 8 Düziçi, Roman bridge on Sabunsuyu Çayı

A large and wide höyük known as Yapılıpınar Höyüğü was identified in Dumlupınar Mahallesi to the south of state road D-400, west of the Osmaniye – Cevdetiye road. The höyük is cultivated on top and occupied by houses on the north and northeast sections. The höyük presents innumerable potshards and contains flint stone tools and flakes as well as finds from all the periods as of Bronze Age, particularly dark blue glazed potshards which we think are Mamluk. The höyük located within the settlement was registered with some urgency.

A visit to Dervişli Köyü, which is located towards Kanlıgeçit Boğazı on the way from Osmaniye city leading to Arslanlı Bel Pass, brought to our attention another höyük of 10 m. height that is now used as agricultural land. On the surface were potshards of various periods. The höyük extends in the same direction as the Yapılıpınar Höyük of Osmaniye city. Osmaniye höyüks were recorded as Taşlı Höyük 4 on our list. Thus, the number of höyüks in the city township of Osmaniye has reached seven, bringing to 36 the total number of höyüks across the province.

In 2008, we visited Düziçi İlçesi for the first time. Two registered monuments in the township were documented: Harun Reşid Kalesi (Fig. 7) from the Abbasid period and the Roman bridge on Sabunsuyu Çayı (Fig. 8).

Next year's campaign will focus on Toprakkale and Düziçi townships.